

Sardanes a l'escola, 1982.

tant la política bàsicament consistia en anar fent el que es podia i anar avançant. No hi va haver per part de l'administració gaire suport, ni control, ni ajuda per a dur a terme tot aquest procés de canvi. Quan anàvem a demanar recursos, la resposta era més o menys sempre la mateixa, i venia a dir que si a Santa Eulàlia teníem aquella determinada tipologia d'alumnat i de mestres, ja podíem estar ben contents. La seva preocupació primera estava centrada en les poblacions i comarques, on hi havia un percentatge molt alt d'immigració, i en les seves escoles, on no hi havia prou professorat preparat pel canvi. Fins i tot quan algun mestre estava de baixa i per tant s'havia de nomenar substitut, calia anar als serveis territorials a Barcelona, per assegurar que el mestre contractat per a la substitució estigués capacitada per continuar el programa en català.

Tot aquest procés no va ser fàcil i vam anar superant junts diferents obstacles. Un de prou important, i que afectava l'hora de planificar els cursos i el dia a dia, va ser el fet que hi havia una part del claustre que no podia o no volia participar d'aquest canvi.

Hi va haver poques queixes de pares. Encara que hi havia dubtes en algunes famílies, fins i tot en catalano-parlants, preocupades pel futur de la llengua vehicular en l'ensenyament dels seus fills, en el sentit que a partir d'aquell moment l'escola primària potser seria tota en català, però no estava clar què passaria a secundària o a nivells superiors. També cal reconèixer la satisfacció mostrada per la majoria de famílies de parla castellana de veure com els seus fills podien estudiar en català, com tots.

Curs 80-81, ja tenim escola catalana, canvi de director, canvi de tendència i també canvi en alguns criteris pedagògics entre altres. Vam decidir començar per introduir l'ensenyament en català als nivells més baixos, parvulari, que aleshores s'iniciava a P-4, i cicle inicial; en cursos superiors vam poder garantir que, a més del català com assignatura, també s'hi pogués

impartir en la nostra llengua, la religió i les ciències socials. Teníem prou mestres amb títol de mestre de català, coneixements i formació suficients per encarar tot aquest procés amb garanties. Vam anar estenent l'ensenyament en català a tots els nivells fins arribar a vuitè d'EGB anant avançant un nivell a cada curs i augmentant les àrees en català a la resta.

Dos fets fonamentals van acabar de garantir la continuïtat del projecte amb fermesa i qualitat. El primer i més important va ser l'arribada de molts mestres motivats i formats, no només per participar, sinó també per protagonitzar i impulsar aquest procés de canvi. Van concursar i venir a la nostra escola perquè sabien que era escola pública i catalana. El fet que comencés llavors l'IES "La Vall del Tenes", també va ser un recolzament important.

La conselleria es deuria adonar aviat del greu error que representava el fet de tenir escoles catalanes i altres que no. Aquesta decisió podia servir només com a pas intermediari, però de cap manera podia ser la solució definitiva. Així doncs la Generalitat va aprovar la llei de normalització lingüística el 1983 i, amb ella, totes les escoles del Principat van passar a ser catalanes.

Ha estat un procés llarg, anys de dur treball i èxit, èxit a nivell instructiu i educatiu, èxit també perquè no hi ha hagut mai discriminació a l'escola per motiu de llengua. Però això no s'ha acabat encara, hem de continuar estant alerta i no permetre que ni el ministre del moment, ni el govern estatal separin els nostres alumnes segons la llengua. Aquest fet comportaria inevitablement trencar la convivència en un termini no massa llarg. Amb la unió de totes les parts que participem de la comunitat educativa segur que ens en sortirem i que continuarem tenint una bona escola catalana per a futures generacions.

Jordi Sala

Director de l'Escola Ronçana 1980-1990